

Regional rutin

Tillsynsgrader specialistpsykiatri

Syfte

Syftet med rutinen är att tydliggöra de olika tillsynsgradernas innebörd, ansvar för ordinerings samt att säkerställa ett regiongemensamt arbetssätt för ökad patientsäkerhet.

Tillsynsgrader

Det finns tre tillsynsgrader för patienter:

- **Normal tillsyn** - innebär att personal har kunskap om patientens aktuella hälsotillstånd och vårdform. Inkluderat i detta är att personal ska ha kännedom om var patienten befinner sig, exempelvis om patienten är på eller utanför avdelningen, samt eventuella restriktioner i utevistelsen. För patienter som vårdas enligt LPT och LRV ska personal ha kännedom om var patienten befinner sig under eventuell utevistelse. För patienter som vistas på avdelningen gäller ändå regelbunden tillsyn, minst en gång per timma.
- **Extra tillsyn** - innebär ökad medvetenhet om patientens risksituationer och en därtill kopplad vetskap om var patienten befinner sig. Detta kontrolleras genom att personal uppsöker patienten med oregelbundna tidsintervall enligt ordination, minst var 30:e minut.
- **Ständig tillsyn** - innebär att personal är tillsammans med patienten hela tiden och har ständig uppsikt över patienten, samt befinner sig så

nära patienten att personalen snabbt kan agera om situationen så kräver. Vid toalettbesök ska dörren vara öppen till en grad som gör att patienten kan hållas under uppsikt. Kvinnliga patienter bör alltid övervakas av kvinnlig personal vid toalettbesök/dusch och manliga patienter av manlig personal.

Ansvarig för ordinerings av tillsynsgrader

- **Läkare** – ansvarar för ordination av tillsynsgrad. Tillsynen ordinerar för en bestämd tidsperiod och omprövas kontinuerligt. Graden av tillsyn dokumenteras och motiveras i patientjournalen.
- **Tjänstgörande sjuksköterska** - kan tillfälligt höja tillsynsnivån om det behövs för att garantera patientens säkerhet (ökad risk att skada sig själv eller annan person eller ökat omvårdnadsbehov, t ex hög ångest på kvällen, upprepade kräkningar hos patient med ätstörningar, förvirringstillstånd, fallrisk, hotande delirium tremens), fram tills att läkarbedömning är möjlig.
- **Omvårdnadspersonal** - ansvarar för att tillsynen sker i ett vårdande perspektiv, där patienten sätts i fokus, bemöts med respekt, empati och professionalism. Observation/tillsyn är en kvalificerad uppgift som i möjligaste mån ska skötas av ordinarie, erfaren utbildad personal. Observation/tillsynen och patientens mående dokumenteras löpande i journalen under dygnet.
- **Övervakande personal** - bedömer vad som är rimligt avstånd för att respektera patientens integritet och för att snabbt kunna ingripa och förhindra att patienten tillfogar sig själv eller medpatient skada. Ibland kan två personer behövas för övervakning.

Innehållsansvarig

Samordningsråd vuxenpsykiatri, fastställd av ordförande för samordningsråd vuxenpsykiatri. Utarbetad av Controllinggruppen i samarbete med CHÖL-gruppen och Samordningsråd VUP och BUP, samt Kunskapsstöd för psykisk hälsa.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Désirée Ricken, (dsiri1), Sektionschef

Godkänd av: Pia Rydell, (piary1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SSN11800-2140136717-603

Version: 5.0

Giltig från: 2026-04-17

Giltig till: 2028-04-17